

CYFARFOD	PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU
DYDDIAD	1 Hydref 2026
TEITL	Blaenraglen Pwyllgor Craffu Cymunedau 2026/27
PWRPAS YR ADRODDIAD	Cyflwyno rhaglen waith ddrafft y Pwyllgor ar gyfer 2026/27 i'w mabwysiadu
AWDUR	Bethan Adams, Ymgynghorydd Craffu

1. Rhoddwyd cyfle i holl aelodau'r Cyngor, aelodau cyfetholedig, Aelodau Cabinet, Penaethiaid Adran a'r cyhoedd i awgrymu eitemau posib i'w craffu yn ystod 2026/27.
2. Yng ngweithdy blynyddol y Pwyllgor ar 19 Mai 2026, ystyriwyd yr eitemau posib i'w craffu yn ystod 2026/27.
3. Darparwyd gwybodaeth am yr eitemau posib ymlaen llaw i aelodau'r pwyllgor. Roedd y rhestr o eitemau yn cynnwys:
 - eitemau oedd wedi eu hawgrymu yng nghyfarfodydd cyswllt y Cadeirydd a'r Is-gadeirydd gyda'r Penaethiaid Adran a'r Aelodau Cabinet perthnasol.
 - eitemau a graffwyd a oedd angen dilyniant.
 - eitem a awgrymwyd fel eitem posib gan aelod o'r pwyllgor.
4. Blaenoriaethwyd eitemau yn y gweithdy gan gadw mewn cof pwrpas craffu yng Ngwynedd, sef:

CYFRANNU AT YRRU GWELLIANT MEWN GWASANAETHAU I BOBL GWYNEDD

Gwneir hyn yn adeiladol trwy:

- Ymchwilio i bryderon am ansawdd ein gwasanaethau
- Weithredu fel Ffrind Critigol yn sicrhau fod sylw priodol yn cael ei roi i lais y dinesydd
- Adnabod ymarfer da a gwendidau
- Dal y Cabinet a'i aelodau i gyfrif
- Adolygu neu graffu penderfyniadau neu weithredoedd nad ydynt yn gyfrifoldeb y Cabinet

5. Gofynnwyd i aelodau ystyried y ffactorau canlynol wrth flaenoriaethu eitemau:
 - ❖ *A yw'r mater yn effeithio trigolion Gwynedd?*
 - ❖ *A yw craffu yn gallu gwneud gwahaniaeth / cael dylanwad? (pobl / gwasanaeth / perfformiad)*
 - ❖ *A yw'r mater yn amserol i'w graffu?*
 - ❖ *Ydi'r mater yn flaenoriaeth i'r Cyngor?*
 - ❖ *A ydym yn glir beth ydym yn ceisio ei wella?*
6. Blaenoriaethwyd uchafswm o dair eitem fesul cyfarfod er mwyn sicrhau bod sylw teilwng yn cael ei roi i faterion a bod craffu yn gallu ychwanegu gwerth.
7. Yng nghyfarfod anffurfiol y Pwyllgor ar 9 Gorffennaf 2026, rhoddwyd ystyriaeth i addasiadau o ran pryd fyddai'n amserol i graffu eitemau ynghyd â chais aelod o'r pwyllgor i graffu 'Cau ffordd mewn argyfwng' ac ystyried nodi 'Gwasanaeth Profedigaeth' fel eitem wrth gefn.
8. Cytunwyd i'r addasiadau ac i ychwanegu'r eitemau i'r flaenraglen ddrafft. Gweler ynghlwm fel atodiad i'r adroddiad, rhaglen waith ddrafft y Pwyllgor.
9. Mae'r blaenraglen craffu yn rhaglen fyw a fydd yn cael ei adolygu yn gyson yn ystod y flwyddyn i sicrhau bod y materion cywir yn cael sylw. Rhoddir ystyriaeth i flaenoriaethu materion a fydd yn codi yn ystod y flwyddyn e.e. materion yn codi wrth graffu perfformiad ac eitemau ar flaenraglen y Cabinet.
10. **Gofynnir i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau fabwysiadu'r rhaglen waith ar gyfer 2026/27.**

BLAENRAGLEN DDRAFFT PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU 2026/27

Dyddiad	Eitemau	Rheswm dros graffu
11/6/26	• Erthygl 4	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Glyd
	• Adroddiad Perfformiad Amgylchedd	Craffu perfformiad adrannau'r Cyngor
	• Adroddiad Perfformiad Priffyrdd, Peirianeg a Ymgynghoriaeth Gwynedd	Craffu perfformiad adrannau'r Cyngor
1/10/26	• Cynllun Argyfwng Hinsawdd a Natur: Adroddiad Blynyddol 2025/26	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Werdd
	• Cynnal Priffyrdd – Gosod Marciau Ffordd	Adolygiad o drefniadau
	• Cau ffordd mewn argyfwng	Sicrwydd bod trefniadau priodol ar waith
19/11/26	• Cynllun Datblygu Lleol – Dewisiadau Strategol, Gweledigaeth ag Amcanion	Rôl i graffu'r Cynllun Datblygu Lleol / Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Werdd
	• Adroddiad Perfformiad Amgylchedd	Craffu perfformiad adrannau'r Cyngor
	• Adroddiad Perfformiad Priffyrdd, Peirianeg a Ymgynghoriaeth Gwynedd	Craffu perfformiad adrannau'r Cyngor
28/1/27	• Gwasanaeth Edrychiad Stryd	Dilyniant / Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Werdd
	• Toiledau Cyhoeddus	Dilyniant yn dilyn craffu yng nghyfarfod 20 Mawrth 2025
	• Cyflwyno pwyntiau gwefru cyhoeddus ar gyfer cerbydau trydan	Cynllun y Cyngor 2023-28 - Gwynedd Werdd
18/3/27	• Diweddariad Blynyddol gan Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Gwynedd a Môn	Rôl y Pwyllgor fel Pwyllgor Trosedd ac Anrhefn
	• Adroddiad Cynnydd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd ac Ynys Môn	Rôl y Pwyllgor i graffu gwaith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
	• Rheolaeth sŵn, llygredd a niwsans statudol	Sicrwydd o ran trefniadau

Eitem wrth gefn - Gwasanaeth Profedigaeth

Eitemau posib ar gyfer 2027/28 neu pan yn amserol - Cynllun Datblygu Lleol Newydd – Hoff Strategaeth, Cludiant Cyhoeddus